

РЕШЕНИЕ
№ 114

гр. София, 26 юни 2017 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ВЪРХОВЕН КАСАЦИОНЕН СЪД на Република България, Наказателна Колегия, трето наказателно отделение, в публичното съдебно заседание на тридесети май, две хиляди и седемнадесетата година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Красимир Харалампиев
ЧЛЕНОВЕ: Красимир Шекерджиев
Антоанета Данова

при участието на секретаря Невена Пелова и прокурора Петър Долапчиев, като разгледа докладваното от съдия Шекерджиев КНД № 425 по описа за 2017 г. и за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството пред ВКС е образувано по касационна жалба на подсъдимия К. Г. Ж. срещу присъда №9 от 13.01.2017 г., постановено по ВНОХД №4066/2016 г., по описа на Софийски градски съд, с което е отменена присъда, постановена на 27.05.2015 г. по НОХД №582/2015 г. по описа на Софийски районен съд, 23 състав, с която подсъдимият Ж. е признат за невиновен в извършването на престъпление по чл.311, ал.1, във вр. с чл.26, ал.1 НК и той е признат за виновен в това, че за периода от 05.10.2011 г. до 30.12.2011 г., в [населено място], при условията на продължавано престъпление, като длъжностно лице- помощник нотариус при нотариус Е. П., в кръга на службата си, съставил официални документи- нотариално удостоверяване на седемнадесет подписа, с които удостоверил неверни обстоятелства- че подписите, положени в заявление за промяна на участие и прехвърляне на натрупаните суми по индивидуални партии в друг съответен фонд на задължителното пенсионно осигуряване са положени от съответните лица или същите са потвърдили лично полагаането им, с цел да бъдат използвани тези документи като доказателства за тези обстоятелства, като на основание по чл.311, ал.1, във вр. с чл.26, ал.1 НК и чл.54 НК на подсъдимия Ж. са наложени наказания една година „лишаване от свобода“, изпълнението на което е отложено по реда на чл.66, ал.1 НК за срок от три години и на основание чл.37, ал.1, т.6 НК „лишаване от право да упражнява професията на помощник нотариус“ за срок от една година.

С присъдата подсъдимият е осъден да заплати и разноски по водене на делото в размер на 400 лева и 5 лева за служебно издаване на изпълнителен лист.

В касационната жалба са посочени всички касационни основания.

Поддържа се, че неправилно въззивният съд е отменил оправдателната първоинстанционна присъда и е постановил осъдителен въззивен съдебен акт, като не е отчел това, че петнадесет от подписите, които са удостоверени от подсъдимия Ж. са поставени от лицата, отразени в инкриминираните документи и един от посочените граждани се повтаря (Д. М. е посочен под номер 7 и 12).

Поддържа се, че по отношение на посочените удостоверявания за едно и също лице въззивният съд е постановил неправилно две осъдителни присъди, което е доказателство, че въззивното производство е опорочено, тъй като съдът не се е запознал и обсъдил събраните доказателства. Твърди се, че съдът е постановил присъдата си без извършването на престъплението да е доказано по категоричен начин.

Предлага се да бъде обсъдена и предложената от представителя на държавното обвинение квалификация по чл.311, ал.2 НК.

С касационната жалба не са отправени конкретни искания за изхода на касационното производство.

В касационното съдебно заседание защитникът на подсъдимия поддържа касационната жалба и възпроизвежда отразените в нея оплаквания. Твърди, че неправилно въззивният съд е приел, че инкриминираните нотариални заверки са поставени неприсъствено, като погрешно са интерпретирани показанията на свидетелите (чиито подписи са заверени), които поддържат, че не си спомнят нищо за случилото се, а не че не са посещавали нотариуса.

Моли да бъде отчетено и това, че подписите са истински и те удостоверяват действително намерение на положилите ги граждани да сменят пенсионния си фонд.

На тези основания се предлага постановената въззивна присъда да бъде отменена и бъде постановена нова присъда, с която подсъдимият да бъде оправдан.

Представителят на държавното обвинение преценява касационната жалба като неоснователна. Поддържа, че въззивният съд правилно е установил фактите по делото, като е отчетел, че всяка една от нотариалните заверки е положена неприсъствено. Моли да не бъде възприемана тезата, че подсъдимият е осъден двукратно за едно и също престъпление, като бъде отчетено това, че обвиненията по пункт 7 и 12 от обвинителния акт се отнасят до едно и също лице (Д. М.), но са по отношение на различни документи.

На тези основания се предлага атакуваната въззивна присъда да бъде оставена в сила. Подсъдимият Ж. моли да бъде оправдан.

Върховният касационен съд, след като обсъди доводите на страните в производството и извърши проверка на въззивния съдебен акт, намери следното:

Касационната жалба е основателна.

Касационният съд прецени, че въззивният съдебен състав е направил законосъобразен анализ на доказателствата и възприетите от него факти са правилно установени. Вярно съдът е приел, че всеки един от положените подписи в инкриминираните документи, заверени от подсъдимия Ж. (с изключение на този на свидетелката Н.) е положен от лицето, което е посочено като негов автор.

При тези обстоятелства решаващият съд неправилно е приел, че по отношение на тези инкриминирани документи подсъдимият е осъществил състава на престъплението по чл.311 НК.

Няма спор, че предмет на това същинско специално длъжностно престъпление може да бъде единствено официален удостоверителен документ. В този смисъл практиката на ВКС е константна и е застъпена в множество съдени актове част от които са решенията №880/2006 г., 1 НО, № 848/2006 г., 3 НО, № 6/2008 г. 1 НО, № 226/2008 г. 3 НО и др.

В документите- предмет на лъжливо документиране по чл.311 НК се пресъздава информация, която е извън тяхното съдържание и в която се възпроизвеждат чужди за документа факти. Престъплението по този текст е осъществено тогава, когато тези факти неправилно отразяват действителността и превръщат документа в такъв с невярно съдържание. В този смисъл е и Р 426/2005 г. 3 НО. Когато документът отразява верни факти и е с вярно съдържание той не може да бъде предмет на престъплението по чл.311 НК.

В конкретното производство обсъжданите шестнадесет документа (извън този, с който е удостоверен подписа на свидетелката Н.) не са с невярно съдържание, респективно липсва един от обективните признаци на престъплението по чл.311 НК.

Въззивният съд е приел, че в производството по чл.589, ал.2 ГПК официалният удостоверителен документ (нотариалната заверка на подпис на лице) включва не само изявлението на съответното длъжностно лице (нотариус или помощник- нотариус), че този подпис принадлежи на лицето, за което се твърди, че го е положило, а и обстоятелството, че той е положен или в негово присъствие или непосредствено пред него е потвърдена с изрично изявление истинността му. Касационният съд не може да се съгласи с това виждане, тъй като функцията на нотариалното удостоверяване на подпис по смисъла на чл.589, ал.2 ГПК е да бъде установена истинността на този подпис, а не начина на полагането му. При неприсъствено нотариално удостоверяване на подпис на лице се осъществява грубо нарушение на разпоредбата на чл.589, ал.2 ГПК, но това нарушение не променя характеристиките на официалния удостоверителен документ, какъвто е обсъжданата нотариална заверка. Когато подписа е истински, няма как този документ да бъде преценен като такъв с невярно съдържание, респективно да е предмет на лъжливо документиране по чл.311 НК. Допуснатото нарушение може да бъде основание за носене на дисциплинарна отговорност, но не и наказателна отговорност.

Ето защо касационният съд прецени, че неправилно въззивният съд е приел, че инкриминираните деяния с предмет неприсъствено нотариално удостоверяване на истински подписи представлява осъществяване на престъплението по чл.311 НК от обективна страна.

По отношение на инкриминираното деяние, свързано с удостоверяване на истинността на подписа на свидетелката Н., въззивният съд е посочил в съдебния си акт, че нотариалната заверка на подсъдимия е направена неприсъствено, като липсва информация за това кога, къде и как е осъществено деянието, както и информация за това дали при полагането на заверката пред Ж. се е явило определено лице и дали е представило документ за самоличност. Подсъдимият в обясненията си (макар и дадени общо по отношение на всички инкриминирани деяния) твърди, че във всеки един от случаите е направил заверка на подпис единствено присъствено, след като съответното лице е удостоверявало самоличността си и е полагало подпис пред него или е потвърждавало предварително положен такъв. Тези обяснения представляват годин доказателствен източник и са от значение за правилната квалификация на инкриминираното деяние. Те не са обсъдени, респективно от въззивния съдебен акт не може да бъде установено дали съдът е приел, че нотариалната заверка на подпис е положена в отсъствие не само на свидетелката Н., но и на което и да е друго лице- обстоятелство, което има съществено значение за преценка за осъществяване на инкриминираното деяние от субективна страна.

Касационният съд няма правомощия да установява релевантни за изхода на делото факти и като съд единствено по правото може само да констатира доказателствената непълнота, но не и да я попълни. Това може да стори единствено и само съд по фактите, какъвто е и въззивният. Ето защо този съдебен състав няма възможност да реши делото по същество (което принципно би било допустимо по отношение на останалите инкриминирани деяния, извън последно обсъденото), а трябва да отмени атакувания съдебен акт и да върне делото за ново разглеждане от друг състав на въззивния съд.

Така мотивиран, Върховният касационен съд, Трето наказателно отделение

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ присъда №9 от 13.01.2017 г., постановено по ВНОХД №4066/2016 г., по описа на Софийски градски съд.

ВРЪЩА делото за ново разглеждане от друг състав на Софийски градски съд.

Решението не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.